

Aan:

De wnd. griffier van de vaste commissie voor Binnenlandse Zaken
Drs. F.M.J. Hendrickx
Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Betreft: Gezamenlijke zienswijze Stadspartij Groningen, Student en Stad, Gezond Verstand Haren, Algemeen Belang Ten Boer, Groninger Belang, Partij Voor het Noorden, Leefbaar Tynaarlo, en Sterk Lokaal op het Wetsvoorstel Herindeling Groningen, Haren en Ten Boer zoals gericht aan de vaste commissie voor Binnenlandse Zaken.

Groningen 26 – 11- 2017,

Geachte wnd. griffier van de vaste commissie voor Binnenlandse Zaken,

Met uw brief van 26 oktober jl. stelt u ons in de gelegenheid tot het geven van een reactie op het Wetsvoorstel Samenvoeging Groningen, Haren en Ten Boer. Graag maken wij door middel van deze brief onze opvattingen kenbaar over de voorgenomen herindeling van Groningen, Haren en Ten Boer.

Inleidend

Om te komen tot een gemeentelijke herindeling tussen de gemeenten Groningen, Haren en Ten Boer is de 'lichte-samenvoegingsvariant' en de instemming van alle betrokken gemeenten altijd het uitgangspunt geweest voor de gemeenteraden van Groningen en Ten Boer en de Provinciale Staten van Groningen. Dit uitgangspunt is nooit betwist en is van begin af aan altijd door alle betrokken partijen naar voren gebracht en benadrukt. Wanneer men tot een herindeling van Groningen, Haren en Ten Boer wil komen kan die alleen tot stand komen door de instemming van alle betrokken gemeenten. Die vrijwilligheid was evident om tot een 'lichte samenvoegingsvariant' te komen en is dat, wat de ondergetekenden betreft, nog steeds. Hierbij staat voorop dat de fusie tussen de gemeenten Groningen en Ten Boer, geen 'hinder' mag ondervinden van een eventuele herindeling met de gemeente Haren. De gemeenteraden van Groningen en Ten Boer hebben dit eerder, unaniem uitgesproken, omdat over de voorgenomen herindeling tussen Groningen en Ten Boer volledige consensus is over een herindeling tussen beide gemeenten.

Draagvlak

Tijdens de gemeenteraadsverkiezingen, die zijn gehouden op 19 maart 2014, heeft een ruime meerderheid van Haren zich tijdens een burgerraadpleging tegen een fusie met de gemeente Groningen gekeerd. Op de vraag of men voor of tegen een herindeling met Groningen is heeft 74,5% van het electoraat gestemd. Daarvan heeft 74,1% van de stemmers tegen een herindeling gestemd. Er is dus geen draagvlak onder de inwoners van Haren. Deze uitslag heeft de meerderheid van de gemeenteraad van Haren en het College van B&W altijd gerespecteerd.

Haren heeft nooit ingestemd met een herindeling tussen Haren, Groningen en Ten Boer en dus kan er, in onze ogen, geen sprake zijn van een herindeling met de gemeente Haren. Dit zien wij bevestigd door de uitspraak van de Raad van State, waaruit blijkt dat niet wordt voldaan aan de voorwaarden die de minister heeft geformuleerd in een brief aan de Tweede Kamer d.d. 30 juni 2015, kenmerk 2015-000305558, tot aanvulling van het Beleidskader gemeentelijke herindeling.

Groeiend wantrouwen

Het herindelingsproces verloopt in onze ogen op basis van onjuistheden en aannames. Daarnaast bemerken wij een groeiend wantrouwen onder onze inwoners ten aanzien van het vertrouwen en geloof in politiek en democratie. Dit wordt mede veroorzaakt doordat het College van Gedeputeerde Staten democratische besluiten en de burgerraadpleging van de gemeente Haren herhaaldelijk negeert. De vereiste vrijwilligheid lijkt omgeslagen in dwang en drang. Dat een gedeputeerde zich via sociale media, op een voor een gedeputeerde onwaardige wijze, uit, draagt niet bij aan het vertrouwen in de democratie en politiek.

Wij zijn van mening dat we het vertrouwen dat onze inwoners in ons hebben, wanneer zij gebruik maken van hun stemrecht, niet mogen schaden. In de gemeenteraad van Haren heeft de coalitie steun van 63% van de stemmen tegen herindeling met Groningen en Ten Boer en de oppositie heeft steun van 36,4% van de stemmen voor herindeling.

De provincie Groningen heeft tegen het eigen collegeprogramma en een GS-besluit van 1 september 2015 in een gedwongen herindeling opgelegd. Het in woord 'van onderop' en ondersteunen van de wensen van de gemeenten is omgeslagen in dwang van bovenaf.

Wij zijn van mening dat het in het proces van gemeentelijke herindelingen van evident belang is dat er geluisterd wordt naar democratische besluiten en meerderheden, dat je elkaars autonomie respecteert, dat moet je elkaar grenzeloos gunnen.

Onjuistheden in het herindelingsproces:

1. Er is geen overeenstemming tussen de betrokken gemeenten. De gemeenteraad van Haren heeft zich meermalen uitgesproken tegen de beoogde herindeling en in zijn zienswijze d.d. 5 december 2016 uitdrukkelijk ook tegen 'lichte samenvoeging'. Het college van B&W van Haren heeft in zijn brief d.d. 21 september 2016 aan Gedeputeerde Staten en Provinciale Staten al laten weten dat "de conclusie dat Haren akkoord zou zijn met de 'lichte samenvoeging' niet getrokken kan worden".
2. De gemeente Haren heeft geen afspraken gemaakt over de rechtspositie van het eigen personeel met de gemeenten Groningen en Ten Boer.
3. Dat Tynaarlo zou niet willen samenwerken met Haren is pertinent onjuist! Raad en college hebben meermaals aangegeven open te staan voor diverse samenwerkingen en werkt op een aantal gebieden al samen.
4. De financiële situatie van Haren zou er slecht voor staan en om die op te lossen zouden voorzieningen zijn geschrapt en lasten enorm zijn verhoogd; dit is niet waar: de provincie heeft nimmer als toezichthouder aangegeven dat Haren er slecht voor stond, de meerjarenbegroting is op orde, de algemene reserve wordt steeds aangevuld, er is geen voorziening geschrapt of verdwenen, voor het eerst sinds 20 jaar is de ozb verhoogd. De gemeentelijke lasten stijgen per gemiddelde woningbezitter (€ 260.000) 5 euro per maand.
5. Gedeputeerde Staten geeft telkens aan dat het college van Haren akkoord is met herindeling/lichte samenvoeging; dit is onjuist hetgeen in de collegebesluiten van Haren terug te lezen is.

Welk probleem lossen we op?

Van een wetsontwerp waarin een herindeling volgens de wet arhi wordt afgedwongen, mag je verwachten dat het een oplossing biedt voor een serieus probleem.

Het blijft voor ons echter volstrekt onduidelijk welk probleem wordt opgelost. Daar waar het herindelingsadvies van de provincie nog gebaseerd leek op een noodlijdende gemeente Haren die nodig uit dat lijden verlost moest worden, erkent het wetsontwerp dat het in Haren best goed gaat. Het wetsontwerp maakt geenszins aannemelijk dat herindeling voor de gemeente Haren noodzakelijk is.

Samenvattend stellen wij dan ook dat:

- Door de uitspraak van de Raad van State, het wetsontwerp samenvoeging Groningen – Ten Boer – Haren in plaats van de beoogde lichte samenvoeging nu een reguliere herindeling wordt;
- Hierdoor de kosten veel hoger worden en de werkzaamheden en voorbereidingen veel meer tijd zullen vergen dan bij een lichte herindeling;
- De betrokken gemeenteraden van Groningen en Ten Boer in meerderheid als harde eis hebben uitgesproken dat dat alleen van een herindeling met Haren sprake kan zijn wanneer het om een lichte samenvoeging gaat;

- De gemeenteraad van Groningen op 16 december 2015, middels een amendement, unaniem, heeft uitgesproken dat de voorgenomen herindeling de gemeente Ten Boer en de gemeente Groningen geen hinder mag ondervinden van de voorgenomen toetreding van Haren;
- Het zeer uitzonderlijk is dat en bijna duizend jaar oude hoofdstad van een provincie wordt opgeheven alleen om een 'onwillige bruid' te huwen;
- Het herindelingstraject met Ten Boer al veel eerder is gestart en daarbij uitgegaan is van vrijwilligheid;
- Het dwingen van een gemeente niet bevorderlijk zal zijn voor de integratie van alle gemeenten tot een gemeente;
- Haren niet wil meewerken aan een herindeling en de voorbereidingen daarvan waardoor er onzekerheid is voor het gemeentelijk personeel van Groningen, Ten Boer en Haren;
- Het een win-win situatie is voor iedereen wanneer Haren niet meer in het herindelingsvoorstel zal voorkomen zodat Groningen en Ten Boer dan verder kunnen met de voorbereidingen van een vrijwillig huwelijk, de ingangsfatum van 1-1-2019 niet onder druk komt te staan en Haren als goede buur zelfstandig verder kan.

Tot slot verzoeken wij u om ons te horen tijdens de hoorzitting van de vaste Kamercommissie van BZK.

Hoogachtend,

Namens de gemeenteraadsfracties van Stadspartij, Gezond Verstand Haren, Student en Stad, Algemeen Belang Ten Boer en Leefbaar Tynaarlo;

Amrut Sijbolts
Fractievoorzitter Stadspartij Groningen

Meinard Wolters
Fractievoorzitter Gezond Verstand Haren

Arjen Banach
Fractievoorzitter Student en Stad

René Staijen
Fractievoorzitter Algemeen Belang ten Boer

Casper Kloos
Fractievoorzitter Leefbaar Tynaarlo,

Namens de Statenfracties van Groninger Belang, Partij voor het Noorden, Sterk Lokaal,

Bram Schmaal
Fractievoorzitter Groninger Belang

Bé Zwiers
Fractievoorzitter Partij voor het Noorden

Aimée van der Ham
Fractievoorzitter Sterk Lokaal Drenthe